

PELHŘIMOVSKÝ OTAZNÍK

2. číslo 2014

kontakt: pelhrimovskyotaznik@seznam.cz

facebook: <https://www.facebook.com/pages/Pelhřimovský-otazník>

cena za výtisk je dobrovolná (doporučeno 20 Kč)

do čísla přispěli: *Efko, Jiří Bdělí, Jakub Marek, Sockan Troskovič,*

Ondřej Lněnička, Míra Matějka, Mišák

ČÍSLO: 2 ROK: 2014

Vážení a milí čtenáři, čtenářky,

v první řadě bychom Vám chtěli poděkovat za zájem o první díl Pelhřimovského otazníku. Ani v nejmenším jsme nepočítali s takovou odezvou. Abyste nečekali příliš dlouho a Vaše touhy byly naplněny, rozhodli jsme se udělat druhé číslo, které zrovna máte před sebou. Naše řady se rozrostly o další osoby, na jejichž články či básně se můžete v tomto díle těšit. Rádi bychom však znovu připomněli, že pokud budete chtít zveřejnit díla Vaše, budeme velice rádi a s radostí Vám vyjdeme vstříc. V případě zájmu prosím pošlete články, básně, fotky, satiru, recenze aj. na pelhřimovskyyotaznik@seznam.cz. Nyní se však pojďme podívat, co je obsahem druhého čísla.

Jak bude doufám našim dobrým zvykem, na prvních stránkách se budete moci těšit na štěky (satiru) „od boku“. Petr Čtvrtníček v nedávné době řekl, že „tu politická satira chybí, protože se všichni bojí.“ V našem časopise by tedy měla mít své stálé místo. Oproti prvnímu číslu Pelhřimovského otazníku jsme pro Vás připravili namísto jedné strany štěků, strany dvě.

V další sekci s názvem **Hlavák** si můžete přečíst to, jakým způsobem byl v šesti letech předkládán veřejnosti „tradiční“ pelhřimovský festival Rocksession Pelhřimovským deníkem. I přesto, že se o této akci mnohdy říká, že je jakýmsi „svátkem“ pelhřimovské rockové scény, upoutávky a recenze tomu v předchozích letech vůbec neodpovídaly. V závěru článku je poukázáno na problémy, které autor spatřuje v pelhřimovské novinářině.

Jiří Bělčík se ve svém článku s názvem „OSA Nostra“ v sekci **Otazník** ostře zaměřuje na monopolní postavení OSA, který je v závěru přirovnáván k sicilské mafii. To kvůli svým praktikám, které dosti zasahují běžné kavárničky, pořadatele a co je možná nejhorší, i samotné muzikanty. OSA je tedy jakýmsi staronovým otesánkem, který dokud nesežere všechno, nebude mít klid. Ani v dalším článku týkající se problému voleb, resp. volební účasti v druhém kole voleb do senátu z pera Ondřeje Lněničky, si čtenářovy mozkové buňky neodpočinou. Proč taky, že? Čtenář je zde konfrontován s různými názory na to, jak problematiku slabé účasti při volbách vyřešit, ale neuspokojivě. Avšak co s tím?

V **Podzemí slov** se setkáte s dvojicí slov Robot a Utopie, které by si dle Jakuba Marka mohly podat ruce. Zajímavé podrobnosti se dozvíte po přečtení. Pomyslným přechodem k dalšímu článku je **Vzpomínka** na zavřenou hospodu s názvem Stará pošta. Text je výtvořem několika autorů a je volně k použití při případném zájmu o jeho zhudebnění a následnému zlidovění.

Soužití „něžných barbarů“. To je název dalšího „volného“ pokračování vypravování o Bohumilu Hrabalovi a nyní i o Egonu Bondym od Jakuba Marka v sekci **Chlebiček**. Ve svém příspěvku popisuje velmi čtivě vztah mezi těmito dvěma velikány české literatury. Závěrem je dodáno, že Bondy silněji ovlivnil Hrabala, než Hrabal Bondyho. Ale proč tomu tak bylo? Čtete od strany 14.

Zpoza stolu se toho na Vás ve druhém čísle vychrlí opravdu mnoho. Míra Matějka nás doslova zasype množstvím jeho básní a nechá nás tak nahlédnout do tajů jeho tvrdé poezie. Štafetu následně přebírá již v minulém díle uveřejněný Sockan Troskovič. A aby toho v této sekci nebylo málo, Mišák přidává rovněž „ruce“ k dílu a představí nám Podzimní lásku. Přejeme příjemný literární zážitek.

Na horizontu si pak v závěru Pelhřimovského otazníku č. 2 můžete přečíst, jaké akce pro Vás připravila čajovna Utopie na listopad a prosinec 2014. Nezůstávejte však jen u čtení a na nějakou akci (nejlépe na všechny) zavítejte.

Zůstaňte věrní a čtete
Váš P.o.

PROGRAM ČAJOVNY UTOPIA

LISTOPAD

- 07.11.14 Vladivojna La Chia & BANANA, alternative/ psychadelic rock, 21:00
- 08.11.14 dj Jurage aka Plastic man, breaks, triphop, techno, jungle, 21:00
- 09.11.14 Muzikoterapie s Kateřinou Paclíkovou, 15:00
- 13.11.14 Magnificent Muttley (Poland), alternative rock, 20:00
- 14.11.14 Monikino Kino & Listolet, lyrik-pop & trance-folk, 20:00
- 15.11.14 the Prague Swingmasters, vintage & electro swing, 20:00
- 17.11.14 Elephant Opinions (Ukraine) & the Bojarski (Russia), screamo, hardcore punk, 20:00
- 21.11.14 Don't Surrender (Francie), alternative, 20:00
- 22.11.14 OTK & Sdružení Rodičů a Přátel Ropy
- 28.11.14 dj Totoro & dj Mix, ska, caribic, jazzy da house, 20:00
- 29.11.14 Autorské čtení "Normální debil" od Roberta Bellana, 20:00

PROSINEC

- 04.12.14 Luboš Beňa & Bonzo Radványi (Slovensko), blues, 20:00
- 05.12.14 Quantum59 sound system, minimal, acid & breaks, 20:00
- 06.12.14 Přednáška o.s. Greenlife - záchrana deštných pralesů, 17:00
Jiříkovo Vidění & Jinovatka, underground, 20:00
- 12.12.14 Born Again, Companion (Austria), At Folsom Prison, hardcore, metalcore, 20:00
- 13.12.14 Atomová Mihule, circus jazz - fusion, 20:00
- 20.12.14 Edith (stoner rock), 20:00
- 29.12.14 Miles & Feet (De), Giver (De), Chasing Christy (cz), melo hardcore, 20:00

více na <https://www.facebook.com/UtopiaCajovna>
nebo na www.cajovnapelhřimov.cz

ZPOZA STOLU

Podzimní láska

Podzimní listí
pod těly šustí
milování v přírodě
s kráskou vlnadnou
život se zdá v pohodě

Dochází tu k propojení
v sexuálním opojení
blížíce se k orgasmu
kapky deště padnou
na květy jež vadnou

Na dotek je hebká
žena jako z porcelánu
není dívka lehká
do lesa ji vodím
v půvabu se topím

Samá sladká slova
třetí sloku lepší škrtnout
vstát a budík vypnout
přichází již probuzení
zbylo vlhké povlečení

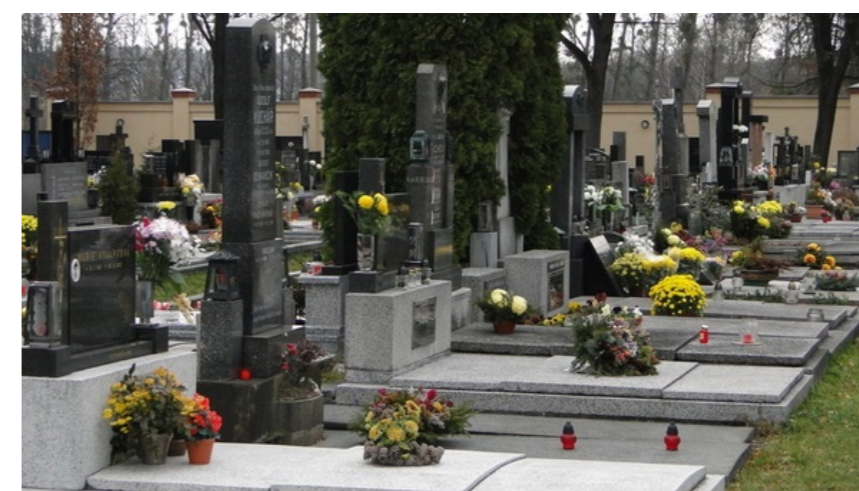
Chlapské ego trochu trpí
když jsou mokrá rána
samohana všechno spraví
pravda mužům známa

(© Mišák) .

OD BOKU

Zeman
na
Ukrajně

ANO,
bude líp

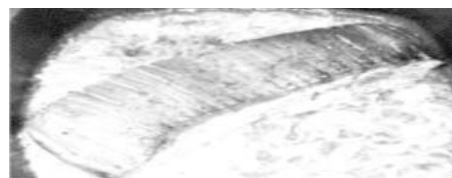

Již dříve se
vědělo, že
"Zeman má
krátké nohy."

Nová kolekce od BATI pro soby!!
SOBOTKA

OD BOKU

Tour Karla Gotta byla zahájena písní:
"Když muž se ženou shnívá."

Na počest významných
osobností našich dějin:
Husa, Palacha, Zajíce
zazpívá
PETR SPÁLENÝ

Běžný strojek nestačí?

Pak zkuste

ŠKRO - MACH 3

"Oholím Vás perfektně! To garantuji!"
Tento produkt byl schválen ČSSD
Českým Svazem Specializovaných
Dermatologů

Televize Nova uvádí...
nové díly seriálu: "Tak jde Klaus".
"Tak jako písek v přesýpacích hodinách,
ubíhají dny našich životů."

ZPOZA STOLU

Kaluž

Topit se v kaluži, strachu a bezmoci,
topit se od rána přes den až do noci,
my sme svý vlastní páni,
my sme svý vlastní otroci,
už nezbývá nádechu,
už není nám pomoci.

Hezky už bylo a krásněji bude,
možná to nadobro, co sejdeme se v lůně.
Nic není napořád, vše co jen zdá se,
až jednou procitnu, potkám tě zase,
budeš stát předemnou, v celé svojí kráse-
Živote, ty prase!

/Sockan Troskovič/

(Láska)Bratrosesterská

To zas byla hříšná cesta.
Kopulace, drogy, sestra.
Tohle vše ve spojení, rovná se incest.
Pane Bože prosím řekni mi,
z čí řítě jsem to vylez?

A já s hrdostí, Tebe táži se,
co jsem já to vlastně za prase-
když prznim svoji sestru milou
a už nechci žádnou jinou.

/Sockan Troskovič/

ZPOZA STOLU

Obrazy tak živý,
jak je vidím teď
jsem ještě neviděl.
tak je snad nezamýšlel
ani sám
malíř.
spolu se zvednutejma židlema
tancujou po zdech.
asi je to tím, že už zavíraj
A možná je to tím
kolik piv
sem do zavíračky
vypil..
nejsem si jistej, ale vím,
že umění je dnes
o něco
krásnější.
I ty kýčovitý potvory,
co se tu vznášej všude na stěnách..
Tak sem se na to vysral a teď
kráčím vedle stromu..
Asi strach
mě k tomu dohnal..
strach z toho,
že obraz
a židle
jsou něčím úplně jiným
než se zdají!
Než jsem je dosud
znal..
a v tom
strachu
a nejistotě
dostává teprv život
svý pravý kouzlo..
Myslím,
že jsem
na
dobrý
cestě.

Míra, M.

Problémy utopený
v půlitrech
problémy vypitý
a posléze vyslaný
do něžně bílejch
pisoárů
že je nějaká deprese a
hospodská melancholie a
smutek?
no a co?
to k tomu taky patří.
dvě knížky na stole
pivo
cigareta..
plnej lokál a já
obklopenej lidma
a přece sám
krásnej pocit vyloučení
jen snad
troška stesku po lásce
po voběti
po spřízněný duši..
hlava plná myšlenek
a močák piva..
to druhý
se dá vyprázdnit snáz.
Myšlenky se zoufale držej
ve svý neukojitelný touze
po zmatku
Prsty pomáhají překonat tu
propast
oči stále vidí sny
předešlejšej nocí.
Bláznivý sny plný
neuskutečněný a neskutečný
lásky
lásky přitom tak silný
a
vopravdový že,
sotva lze uvěřit
když se ráno bez rozloučení
rozplyne.
a to
je
ten
pivní
sentiment

Míra, M.

HLAVÁK

„Rocková schůze“ v očích Pelhřimovského deníku

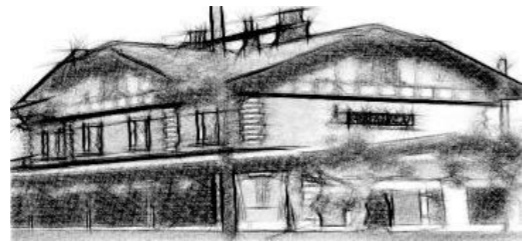
Před nedávnou dobou jsme byli svědky dalšího dílu pelhřimovského seriálu na pokračování. Není jím nic jiného než Rocksession (dále již RS) s přídomkem „dnes již tradiční“. Pojďme se tedy zprvu podívat na to, co se v oficiálních listech po dobu šesti let psalo o tomto festivale. Ukážeme si, jak byl čtenář a potencionální účastník spravován před festivalem (upoutávkou) a posléze, jak byla celá akce zpětně recenzována. Šest let bylo zvoleno záměrně a to kvůli tomu, že pozvánky či recenze je možné ještě dohledat na internetu.

Na RS se mohli lidé tento rok vypravit už po devatenácté a to v předpokládaném termínu – první sobotu v listopadu. V našem putování začneme rokem 2009. Upoutávku na tento ročník s názvem „Festival Rock Session posluchačům nabídne hlavně pelhřimovský bigbít“ napsal Martin Tkadlec. Ten pouze informuje téměř po vzoru oficiálního plakátu o tom, kdo bude hrát. Za „fenomenální“ věc je možné považovat totální upozadění hlavní hvězdy večera tj. Michala Pavlíčka. Podle autora byly však těmi nejlákavějšími kapelami dnes již neexistující StarějPejr, který se ten rok se stal vítězem ceny Óčka (Výtah), a The Revolt. Dokreslením absolutního propagačního diletantismu RS je fotka kapely Raf a spol. s titulkem: „Na loňské přehlídce se ukázala i skupina Raf. a spol. Tento rok se však na festivalu neobjeví.“ Zdá se, že Pavlíček v ten rok měl hrát asi „druhé housle.“ Recenzi celého festivalu zastoupil rozhovor se StarymPejrem z pera Jakuba Dvořáka. Jedna z otázek byla mířena na „pocit“ z vystoupení na RS. Kapela uvedla, že RS byl pro ně důležitým koncertem a její prožitky z jeho jednotlivých ročníků měly, vzestupnou tendenci. Závěrem bylo kapelou poukázáno na to, že přišlo mnoho studentů i přes výši vstupného (150 Kč předprodej, 180 Kč na místě a to až do roku 2013 – pozn. aut.), za což

jsou samozřejmě rádi. Čtenář se tento rok mohl vyloženě nabažit informacemi o RS.

Podívejme se dále na rok 2010. Článek Alexandry Knapové byl uveden sugestivním nadpisem: „Pelhřimov rozezní tvrdé kytary a bicí. Na řadu přichází Rocksession.“ Upoutávka byla okořeněna rozvášněným Pavlíčkem z minulého ročníku. Zde jsem si povšiml těžko uvěřitelného výjevu v pelhřimovské novinářině. Fotka totiž může suplovat pracné shrnutí minulého ročníku, ale bohužel podstata zůstává nedotknuta. Přeci upoutávka na něco nového (v budoucnu konaného) vyžaduje, aby potenciálního návštěvníka zaujala. Toho, čeho si čtenář všimne první, je nadpis a fotka. Že by Pelhřimovský deník podporoval schizofreniky? Ale pojďme dál. Až na to spojení hodnotím upoutávku jako zdařilou. V přehledné formě bylo jasně řečeno, oč půjde, a je i povedeně vyzdvihnuto specifikum RS, tj. pozvání „VIP hosta“. O tom, kdo již dříve jako speciální host na RS účinkoval, byl podán přehled. Zároveň nebyl opomenut nový host, na kterého se mohli lidé těšit v rámci patnáctého ročníku festivalu. Za pozitivní je možné považovat i citování výpovědi ředitele KZMP. Bohužel jak to celé dopadlo, se z oficiálního deníku nedozvíme. Žádná recenze není k dohledání. Chybí tak např. rozhovor s jednou z kapel (nabízí se VIP host), chybí vyzpovídání odpovědných osob za chod RS a v neposlední řadě chybí např. počet prodaných lístků či alespoň subjektivní zážitek některého z návštěvníků.

ě **NA** **ROK** **2011** **PELHŘIMOVSKÝ** **DENÍK** **SE** **PRO** **MĚ** **STAL** **ROK** **2011** **JEDNÍM** **Z** **NEJPOZOROVANĚJŠÍCH** **CO** **DO** **SĎĚLENÍ.** **UPOUTÁVKA** **ŽÁDNÁ.** **RECENZE** **JAK** **NA** **ZAKÁZKU** **KAPELY** **COCOTTE** **MINUTE.** **JEDINÉ,** **CO** **LZE** **POVAŽOVAT** **ZA** **DROBNÝ** **ÚSPĚCH** **JE** **FOTKA.** **TA** **JE** **OPRAVDU** **Z** **RS** **2011** **A** **JSOU** **NA** **NÍ** **PRÁVĚ** **COCOTTE** **MINUTE.** **CELÝ** **ČLÁNEK** **BYCH** **SI** **DOVOLIL** **ODCITOVAT.** **NADPIS:** **„PELHŘIMOVSKÝ** **ROCKSESSION** **PŘITVRDIL“.** **KOMENTÁŘ** **POD** **FOTKOU:**

„Šestnáctý pelhřimovský Rocksession přitvrdil. Významně k tomu přispěl i hlavní host sobotního večera v pelhřimovském Kulturním domě Máj, kapela Cocotte Minute.“ Hlavní text: „*Jejímu stylu se říká crossover a pro nezavěšené se jedná o sytou, dunivou kytarovou muziku. Zatímco někteří věhlasnější rockeři tvrdošijně trvají na nejméně třímetrovém odstupu od rozvášněných fanoušků, pánové z Cocotte Minute si v bezprostředním kontaktu s posluchači přímo libují. Zpěvák s přezdívkou Zeller si je dokonce přímo uprostřed skladby natáčel zblízka na kameru. Na pódiu se vystříдалo celkem osm kapel, od mládežnického pelhřimovského Výprodeje až třeba po rohozenský Hakmak.*“ Je zde řeč stále o přehlídce kapel z Pelhřimova a okolí s hostem navíc, nebo jde už jen o hosta a o pomyslné čárky, které jsou „na oko“ garantem určitého stupně kultury ve městě? Další otázky jen vyvstávají. Tato recenze je „mistrovským kusem“ mezi ostatními. Jak vidno Michal Vítů si dal záležet. Dodatečně, i když možná teď již zbytečně, uvedu kapely, které rovněž hrály „na prknech KD Máj“ v daném roce. Kromě zmiňovaného Výprodeje a Hakmak tam vystoupily Mortal Fear, Cézed, Antheom a 365. Pojdme přejít k dalšímu „ro(c)ku“.

Rok 2012 je pln tajemství. Jediné, co jsem našel, byl „tradiční“ plakát. Na něm pak bylo uvedeno datum, hodina a místo konání, výše vstupného a kapely. Jinak pusto po pěšině. Proto opět pro úplnost doplním chybějící přehled. Hlavním hostem večera byla kapela Hentai Corporation z Prahy hrající trash-rock'n'roll. Večer byl rozdělán podle předem očekávatelných karet. Od 19:00 začínala kapela NikomuNic, po nich Výprodej, Infinitum Finis, Eč (proč však mladé kapely Výprodej a Infinitum Finis „nepředskakovaly“ těm starším? Příbuzenská souvislost ředitele KZMP a členů z kapel Výprodej a Infinitum Finis v tom asi roli nehrála, nebo ano?).

Poté nastoupila parta Hentai, pak The Revolt, 365, Antheom a závěr patřil Cézed. Abych se nevykykal normě Pelhřimovského deníku, musím dodat: „Opět se tento ročník RS vydařil.“

A jedeme dál. Následuje RS 2013. Dochází ke změně, která prostě jednou přijít musela. Vstupné se změnilo v předprodeji z původních 150 Kč na „pouhých“ 110 Kč a na místě se platilo 150 Kč namísto původních 180 Kč. Bohužel jsem upoutávku s uvedenou změnou (tedy kromě stále stejného plakátu na oficiálních vylepovacích plochách, kde to bylo uvedeno stejně, jako v minulých letech) nedohledal. Jediné, co je možné si dnes ještě přečíst je „výživná“ recenze z pera Anety Slavíkové. Opět si dovoluji odcitovat celou zvukomalebnost a především košatost sdělení. Nadpis: „**Májem zněla rocková hudba.**“ Fotografie kapely Antheom je uvedena popisem: „**Na Rockesession si zahrála také kapela Antheom.**“ Úvod: „*Pelhřimov – Pódium v pelhřimovském Máji patřilo v sobotu večer sedmi rockovým kapelám v rámci každoroční akce Rocksession.*“ Obsah: „*Vystoupili tu hudebníci z formací jako je Antheom (na snímku), Nikomunic, Cézed, Nil, The Revolt, Hakmak a Wajt. Skupina Nil se zpěvačkou Hanou Kosnovskou, mimo jiné účastník festivalu Masters of Rock 2013, byla hostem pelhřimovského koncertu. "My sem dneska přišli hlavně hrát, ale rádi si ostatní kapely poslechneme. Těšíme se hlavně na Hakmak a Nil," řekl zpěvák Vladislav Hájek z kapely The Revolt.*“ Tolik zpráva oficiálního zpravodaje. Víc nic.

Konečně se dostáváme k letošnímu ročníku RS 2014, od kterého se mnohé očekávalo. Novinkou bylo to, že vstupné bylo zdarma do osmé hodiny večerní. Po ní se místo 150 Kč platilo 80 Kč. Navíc jako další možný tahák bylo levné pivo – Poutník 12° za 18 Kč.

I propagace byla, až na ty stále stejně ohrané plakáty, které se „prostě“ nemění, oproti

HIPPIE HOLKA
hippie holko
ty tvoje krásný
zhulený voči
kruh azurově modrého nebe
se středem
bouřlivý temnoty,
drze ochranujíc zbloudilé duše
před světlem.
HEJ hippie holko
ty tvoje sladký rty
s tak zvláštním
tragikomickým úsměvem
čítajícím tisíce
utrpení i slasti.
Tvý
neupravený
scuchaný vlasy
stejně jak
zamotaný myšlenky
plný bázně a
ideálů
moje hippie holko
moje láska!
moje skrytá
bohyně

Míra, M.

NÁVRAT
nic moc mě zrovna nenapadá
možná
pár zoufalejších myšlenek
zatlačenejších
někde na dně mozku.
a jen matně se snaží
vyplout na povrch
vrátivše se z hospody
s hlavou roztačenou a
tělem tak strašně unaveným.
Cigareta dohořívá
a já
zvolna usínám
je snad umění
psát o tom, jak se vracím
z hospody?
sotva.
a stejně mi to nedá a
píšu.
těsně před smrtí.
je neděle brzo ráno
kolem pátý hodiny a
nedá se nic dělat.
zdi sou pořád stejný
jen
po tom pivě možná
trošku veselejší.
koberec, kterej se mi cpe
nějak moc blízko obličejí
je taky stejnej
všecko je
pořád
stejný

Míra, M.

ZPOZA STOLU

Sem střízlivej
a
připadám si jako
jako by mnou duše opovrhovala
a
mozek se zdráhal
otevřít.
v pivu už mám zase
mušku.
vše je tedy v pořádku
řeklo by se.
přesto ten divnej pocit
prázdnoty.
kniha otevřená hřbetem
vzhůru
to aby se neztratilo co už bylo
vysloveno.
Cigarety
jedenáct v krabičce
a
dvě mrtvý v popelníku
to já je zabil...
v pořádku.
tak proč ten divnej pocit
že je neco jinak?
tolik toužím po změně?
Měl bych se napít..
vše je při starym
Měl bych se napít a
přestat s tou komedií
měl
bych
se
napít?

Míra, M.

Stále si se nestala mojí součástí.
Zběsilé proplítání mezi prsty.
Kličkuješ a vyhýbáš se
jako had.
Jako puma mě drásáš sama sebou!
A jako ty mě necháváš zapadat
podzimním listím.
Bezbrannej ležim na lopatkách.
skličující pocit
bezmoci.
Nahlížim skrz mezírky v listí a
a tajně se tě snažím alespon
zahlédnout.
Jen zahlédnout!
Vidím jen podzimní světle modrou
oblohu.
sapdl další list a ty pořád nikde.
další promarněnej život.
ted' už pod zavřenými víčky
pozoruju zvláštní
nic neříkající obrazy, které v sobě ukrývají
vše.
I nás dva spoutané v jedno.
V propletení tak silném, že se musíme
dělit
i o ty nejmenší částičky vzduchu
a přece
docela
šťastný..

Míra, M.

HLAVÁK

minulým rokům povedená. Aneta Slavíková se
oproti minulému roku chopila upoutávky poctivěji.
Již název mohl upoutat potencionální návštěvníky:
**„Pódium na Rocksession bude patřit nové
formaci i stálicím.“** Krom pouhého ilustračního
fota, kde klidně mohla být nějaká kapela, která
měla vystoupit, je ale dle mého soudu pozvánka
adekvátní. Nechybí zde zdůraznění projektu Saved
Terminal, který byl detailněji popsán a i ostatním
účinkujícím byl rovněž dán náležitý prostor. Také o
chystaných novinkách (vstup, cena piva, anketa) se
zde mohl člověk přehledně dočíst. Vloni chyběla
podrobnější recenze, letos nechybí. Bohužel tón
celého sdělení je místy velmi naivní.

Ten se projevuje v klouzání popisu po
povrchu toho, co se na RS odehrálo. Čtenář je pak
zahalen samými pozitivy a může se tak domnívat,
že RS 2014 je veskrze ideálem v těžkých dobách
nedostatku návštěvnosti, financí a problémů týkající
se celkové organizace větší akce. Celá akce je pak
v závěru recenze zhodnocena větou: „Sečteno,
podtrženo další ročník Rocksessionu se opět vydařil
na jedničku.“

Podíváme-li se na oněch šest let upoutávek
a recenzí na RS, je možné pak jednoduše říci, že se
RS 2014 OPĚT vydařil na jedničku? Vždyť člověk
pořádně neví, co je mírou známky jedna? Je vše ve
skutečnosti tak, jak se čtenáři předkládá? Není tu
vůbec nic, co tak trochu „smrdí“?

Bohužel dlouho mi chybí v recenzích
Pelhřimovského deníku alespoň snaha o to,
proniknout pod povrch věci. Doptávat se na
zarážející skutečnosti by přeci mělo být jednou
z povinností reportérů. A pak předložit s patřičnou
nadsázkou pozitiva a negativa v našem případě
festivalu RS. A ne si nechat takřikajíc omazat med
kolem pusy a s doznívající sladkou chutí v ústech
napsat takto pochvalnou zprávu o ideálu. Možná je
kvalita článků v Pelhřimovském deníku, nejen
v rámci kulturního zpravodajství, dána tím, že mu

chybí „odborník“ přes kulturu. Mnohdy se i zdá, že
zprávy z RS byly psány pouze u počítače, aniž by
se redaktor hnul z místa a došel se na festival
podívat.

Otazníky, které stále kolem RS visí, jsou
např. výše odměn pro kapely (1500 Kč),
nedodržování dohod mezi KZMP a kapelami (letos
např. nepouštění prezentací v průběhu koncertu),
nezveřejňování hospodaření na stránkách KZMP
(vyvěšený přehled o hospodaření na internetu je
dnes již samozřejmostí), role firmy 365 s. r. o. na
RS (je to sponzor nebo je to najatá firma) – s tím se
dále pojí přednost reklamy 365 před plakátem
pivovaru Poutník a před samotným plakátem
KZMP. Dále pak záhadné „odvolání“ skvělého
zvukaře Dalibora Tomáška a jeho nahrazení
Zdeňkem Bourkem. Opět po oficiálním stanovisku
není vidu ani slechu. A v neposlední řadě i samotné
vyhlášení výsledků letošní ankety patří mezi
problematické. Je možné věřit výsledkům, kdy
skupina Saved Terminal vyhrála o POUHÝ jeden
hlas před kapelou Wajt? Proč není alespoň
v jednoduché tabulkové formě ukázán přehled hlasů
týkající se všech kapel?

To je pouze zlomek z otázek, které
takřikajíc stále zůstávají nezodpovězené. Pečlivé
prozkoumání těchto otazníků by mohlo být
následně skvělým kořením Pelhřimovského deníku
a i obrázkem zodpovědných redaktorů. Oceňuji
vzestupné úsilí v psaní o RS, avšak úkol novináře je
nejen informovat o tom, co se má udát a co se stalo,
ale i to, o čem se „radši nemluví“.

*Budiž ještě dodáno jako poznámka pod
čarou, že tento článek není rozhodně osobním
útokem na některého z pelhřimovských novinářů a
ani na kohokoli z KZMP či kohokoli ze společnosti
365 s. r. o.!!*

Efko

OSA Nostra

Tváří se jako dobročinná organizace bojující se zločinem. Má dokonce tu drzost se prezentovat jako cool parta, která svou činnost provozuje z lásky k hudbě a chce nás i zábavnou formou poučit o tom, že ti muzikanti přece potřebují dostat zapláceno. A shrábnout nějaké ty peníze. I z hudby, která jim po právu vůbec nenáleží. Dokonce i z prázdných cédéček. Jak se však OSA zasloužil o prázdné hudební nosiče – a další záhady – nám už nikdo nevysvětlí.

Když se producent, interpret nebo autor hudby rozhodne být zastupován OSA, je to samozřejmě jen a jen jeho věc. Nikdo mu to nemá a ani by neměl mít za zlé. Dokonce ani Svaz. Vše tak nějak dává smysl. Autor vyprodukoval skladbu, vlastní k ní práva a teď chce prostě za každou produkci skladby peníze, které mu náleží. Ok, to už trochu smrdí, že? Chybí tam totiž slovo „veřejnou“, neboli že za každou veřejnou produkci zastupované skladby by se mělo platit.

A co teprve kadeřnice, která si pustí cédéčko oblíbené kapely pro svůj vlastní poslech? Co barman, který udělá to samé nebo má snad nedej bože vypálenou kompilaci (i kdyby ze samých poctivě zakoupených originálů)? Vybírají snad za poslech peníze? Chtějí se obohatit na autorství druhých? Spíš ne.

Tohle však nechme být, autorský zákon v tomto hovoří velice jasně, ač krátkozrace a infantilně.

O dost záhadnější je fakt, že **OSA vybírá poplatky i za nezastupované autory a interprety, tedy už peníze potom nikomu nepředává. Co s nimi tedy Ochranný**

svaz autorský dělá? ...OSA je krade!

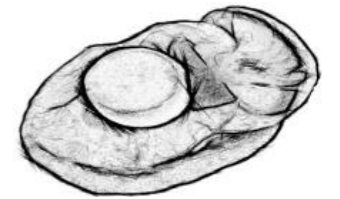
Poněkud zvláštní praktika od organizace, která tak vehementně nazývá internetové sdílení pirátstvím a krádeží.

OSA v současné podobě vznikl v roce 1996 a práva kolektivního správce získal v roce 2001. Předcházely jej organizace s podobným nebo stejně znějícím názvem. **Od konce 80. let je ale již provázela pověst organizace, která hudbě více škodí, než prospívá.**

Na oficiálních stránkách dokonce uvádí sporné údaje, např. rok vzniku 1919. Ve svých stanovách OSA tvrdí, že navazuje na činnost *Ochranného svazu autorského pro práva k dílům hudebním* založeného v roce 1919, a zmiňuje i z toho vyplývající členství v mezinárodních organizacích. Při transformaci z někdejšího statusu „jiné socialistické organizace“ na občanské sdružení, které bylo zaregistrované 22. ledna, však došlo k právním pochybením bránícím skutečnému nástupnictví.

Někteří autoři a provozovatelé považují právem činnost OSA za neetickou. Domnívají se, že jeho činnost je založena na presumpci viny. Finanční toky v OSA považují za neprůhledné a způsob vybírání poplatků za nemorální. Petici antiOSA podepsalo několik tisíc lidí. Za alarmující je považována praxe, při které hudebníci, kteří nejsou u OSA nijak registrovaní, musí odvádět poplatky, hrají-li svou hudbu na svých koncertech či zpívají.

Tato soukromá organizace skutečně nemá na nezávislé scéně dobré jméno. Promotéři si stěžují, že po nich autorský svaz vyžaduje nesmyslné papírování a poplatky za akce, které

však rozhodně nebyla u každého z nich stejná. Nejsilnější větví této „trojbodové inspirační sítě“ byla právě ta směřující od Egona Bondyho k Bohumilu Hrabalovi. Pro Hrabala bylo soužití s Bondym a Boudníkem zcela zásadním inspiračním zdrojem, z něhož více či méně čerpal po několik desetiletí. Naproti tomu Bondy vnímal tuto dobu poněkud odlišně. Ačkoli tehdy prožíval mnoho radostných a příjemných chvil a ačkoli s odstupem času vzpomínal na tuto dobu s nostalgií jako na „staré dobré časy“, převládaly u něj ve výsledku spíše negativní pocity související s dobovými problémy, a to jak těmi celospolečenskými, tak i jeho osobními. Zábavné historky prožité během soužití se svými dvěma přáteli se tak nikdy nestaly látkou pro jeho literární pokusy. Ve své biografické knize *Prvních deset let* Bondy píše: „To, co jemu [Hrabalovi] připadalo zábavné a pitoreskní z pohledu zvenčí, pro mne byla dost hrozná každodenní realita. Proto ačkoli jsem při všech těchto věcech zažil i spoustu neopakovatelného napětí a srandy, nikdy jsem na to s velkou srandou nevzpomínal a nebylo to pro mne nikdy žádnou literární inspirací, s výjimkou pár všeobecně známých básniček z r. 1951 nebo nejdříve ještě z r. 1952.“ Ostatně, ve zmíněné vzpomínkové knize také Bondy věnuje tomuto období svého života (1951?1955) mnohem méně prostoru než létům předchozím i nadcházejícím. Kapitola, v níž Bondy tuto dobu popisuje, se jmenuje příznačně *Dlouhé pivo*.

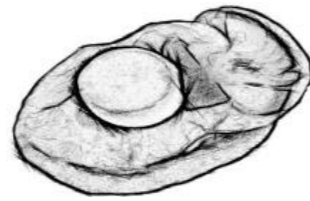
Situace ale nebyla taková, že by Bondy byl proti jakémukoli literárnímu zvěčnění jejich vzájemného vztahu. Hrabalovy rané texty, které tuto dobu zpracovávaly, se naopak Bondymu velmi zamlouvaly. Sám je označil za „omračujícím způsobem krásné“.

Můžeme tedy říci, že Bondy ovlivnil Hrabala silněji než Hrabal Bondyho, a to i přestože byl Bondy o šestnáct let mladší. V románovém interview *Klíčky na kapesníku* se László Szigeti Hrabala dotazuje: „Kolik lidí jste znal, kteří byli, jak bych to řekl,

nad vámi?“ A Bohumil Hrabal v odpovědi na tuto otázku zmiňuje na prvním místě právě Egona Bondyho.

Jakub Marek

přítom jsem měl čas i na noční hovory a přátele. Teď už by mě všechno to, co jsem tenkrát žil, zahubilo.“

Za Hrabalem, Bondym a Boudníkem v celém průběhu jejich soužití docházeli na návštěvu mnozí jejich známí a přátelé. Do bytu v ulici Na Hrázi za nimi chodili např. Karel Marysko, Mikuláš Medek, Jiří Šmoranc či Ivo Tretera. Nikdo se však nedokázal na delší dobu začlenit do silně propojené trojčlenné

„mikrokomuny“, která si zkrátka vystačila sama. „Později se každý, kdo mohl, vytahoval tím, že tam pobýval s námi, ale to vůbec není pravda.

Velmi zřídka jsme připouštěli kohokoli dalšího. Nějak, aniž bychom se domluvili, byli jsme nejraději ? po večerech a nocích ? jen ve své trojici,“ shrnul Bondy.

Společný čas trávil tato trojice hovory o filozofii a umění. Neustále si měla co říct, jak o tom svědčí i ono stranění se ostatní společnosti a téměř nulový styk se zbylým světem v období vzájemného soužití. Každý měl ve vzájemných debatách svůj vlastní názor, který byl ostatními plně respektován. Nikdy nevznikaly tendence k vytvoření nějaké společné koncepce či umělecké skupiny. Vzájemný vztah však všichni tři prožívali velmi intenzivně.

Příznačným rysem jejich přátelství byl také fakt, že si, byť si byli tak velmi blízcí, navzájem vykali. I to je jistě známkou určitého vzájemného respektu a uznání, které bylo nepochybně jedním ze základních kamenů jejich vztahu.

Nebylo to však pouze silné a intenzivní přátelství, kvůli kterému se Hrabal, Bondy a Boudník záměrně stáhli na okraj společnosti. Zároveň je nutno si uvědomit, že se jednalo o dobu padesátých let ? období, kdy byl v celém sovětském bloku včetně Československa násilně prosazován sovětský ideologický model, a to v oblastech politiky, ekonomiky i

kultury. Šlo o dobu ideologicky motivované absolutní likvidace soukromého sektoru, násilné kolektivizace zemědělství a důsledného policejního trestání jakéhokoli odporu proti stávajícímu režimu. První polovina padesátých let byla také dobou politických procesů, při nichž nezřídka padaly tresty smrti ? zkrátka období nejsilnější totality.

Egon Bondy zmiňuje v poznámkách o této problematice razie v kinech, na plovárnách, na ulicích či zákaz zdržet se u kohokoli na návštěvě déle než do 22 hodin a toto období dává na roveň situaci, kdy je v zemi vyhlášeno stanné právo.

S odstupem času (r. 1985) hovoří ve filmu *My žijeme v Praze...* o této etapě jako o době, kdy situace v Československu byla „doslova šibeniční a koncentrační“.

Bondy, Hrabal i Boudník v této napjaté době pociťovali určitou úzkost a potřebu najít „uměleckou reflexi oné turbulentní doby“. Ona nejistota a nesvoboda, v níž museli dennodenně existovat, mohla přitom paradoxně svědčit jejich uměleckému snažení. Texty autorů žijících v komunistické totalitě Československa kupodivu neztrácely kontakt s globálním pohybem evropské literatury, a ačkoli nebylo možné jejich zveřejnění, byla z nich cítit svoboda a odvaha.

Vyrovnat se s touto nepříznivou dobovou situací pomáhalo této trojici také společné studium filozofických spisů, četba oblíbené, oficiálně zakazované beletrie i vzájemné posuzování vlastních prvních tvůrčích pokusů.

Ona nepokojná doba společně s jejich přátelstvím, soužitím, společnými zájmy a uměleckými ambicemi zanechaly zákonitě určité stopy v dílech všech tří. Během společného soužití zjevně cítili, že jejich zážitky mají určitý umělecký potenciál, a tak jeden druhého bedlivě pozorovali a vzájemnému pozorování také

beztak končí v mínusu. Majitelé klubů se děsí ročního „výpalného“, které je v současné ekonomické situaci sráží do kolen, a malé festivaly, které počítají každou korunu, z hloubi duše nenávidí povinné odvody, ze kterých nakonec zúčastnění muzikanti nedostanou nic, protože skončí v kapse nějaké celebrity z televizních estrád. To je také důvod, proč na ochranný svaz autorský nadávají muzikanti, kteří mají pocit, že na přerozdělování peněz – o placení samotného Svazu ani nemluvě – je cosi podezřelého.

Zástupci Svazu samozřejmě tvrdí, že za všechno může legislativa, která nastavila hranice jejich aktivit a dala jim do rukou monopol na vybírání poplatků. Zastupovaní muzikanti nejspíše připomenou, že když už je fanoušci stahováním okrádají o peníze z prodaných nosičů, mají aspoň zde nějaké zastání. A podle zákonodárců autoři přece musí mít svá práva.

Nesmyslnost tohoto myšlení se ale už ukazuje v celé své kráse. V malých městech se zavírají kluby, které zde byly mnohdy jedinými centry alternativní kultury a suplovaly všechno možné: galerii, koncertní sál, knihkupectví, bar, komunitní centrum. Pořadatele malých hudebních festivalů už přestává bavit doplácet ze svého a také končí. Ekonomové by určitě namítli, že pokud daná věc není rentabilní, nemá smysl, aby přežívala. Jenže muzika a vůbec celá kultura jsou na určitém stupni nutně ekonomicky iracionální – věci se tady dělají či aspoň začínají dělat z nadšení, a ne kvůli penězům. A asi není třeba dodávat, že právě na nezávislé scéně se rodí ty nejautentičtější a umělecky nejzásadnější věci.

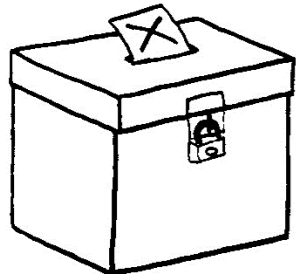
Až OSA vysaje peníze ze všech klubů a festivalů, můžou to zapíchnout i muzikanti. Nikdo je už nebude potřebovat.

Nadpis je inspirován sicilskou mafií Cosa Nostra (Naše věc) působící ve Spojených státech. V praktikách OSA a Cosa Nostra najdeme leccos společného...

Jiří Bdělí

PROBLÉM VOLEB

Ač to třeba nikoho nezajímá, stejně se musím pozastavit na stupiditou reakcí politické scény na volební účast v druhém kole voleb do senátu.

1) Náš "pan prezident" se opět poplácal po zádech s tím, jak již dlouho navrhuje zavedení povinných voleb, stejně jako v Lucembursku, Austrálii nebo Belgii. Již však nedodává, že v Belgii i Austrálii jde o povinnost nevymahatelnou. A srovnání s Lucemburskem, kde žije cca půl milionu obyvatel a celkový politický systém je na zcela jiné úrovni, je jen pomyslnou demagogickou třešničkou.

2) S návrhy se vytrasili i další matadoři politické scény. Jeden se před druhým předháněl v navrhování změn volebního systému. Jeden by prodloužil interval, druhý by volil jeden den, třetí by volil elektronicky, další pak jednodokolově. Jeden lepší nesystémový nápad za druhým a zbývá si jen v hlavě vydiskutovat, který z nich je nejvíce vytržený z kontextu. Co mají ale společného? Ani jeden není vztažený na voliče, ale na systém, který ač může mít mouchy, v tomto případě nebude podle mého názoru viníkem.

3) A dále se rojí mračna "pravých Čechů", kteří plivají na všechny, kteří do druhého kola volit nešli. Tvrdí, že je nezajímá situace v ČR a nechtějí nic změnit. Volají hesla o tom, že pak nevoliči akorát plivou na politiky a sami pro změnu nic neudělají. Nad tímto zaslepeným přístupem nezbyvá, než kroutit hlavou.

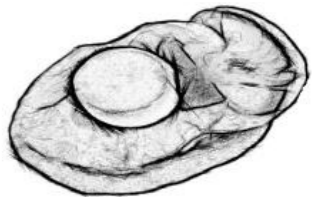
A já se ptám. Skutečně raději budou všichni akceptovat tyhle plky a spokojí se s tím? Proč žádný z politiků neřekne očividné, tedy že senát už nikoho nezajímá. Že kandidáti jsou všem ukradení a málokdo se s nimi ztotožní. Další věcí je volba striktně v místě bydliště, co se senátních a komunálních voleb týče. Jinak jsou tu sice voličské průkazy, ale na jejich vyřízení stejně musíte do místa bydliště, takže tato možnost je poněkud úsměvná. A když nemám z kandidátů na výběr, mám jít volit proti své vůli? Bude mě k tomu stát nutit?

Nepopírám, že klesající volební účast je nepříjemným trendem. Ale zcela odmítám přičítání viny voličům. Systém by změny vskutku ustál, to je očividné. Ale žádná z navrhovaných změn nepřinese jistotu navýšení účasti. To je snadno dohledatelné ze zkušeností jiných evropských států. A když už mi zdánlivě stát poskytne možnost přímo ovlivnit složení úřadu (Komunální volby 2014 - křížkování), proč tam vkládá málo známé navýšení hlasů o 10%, které mi zatím nikdo uspokojivě nevysvětlil? O sčítání hlasů ani nemluvě.

Osobně vidím problém v demotivaci obyčejného českého voliče, protože jeho hlas v současné době skutečně nic nezmění. Osobně se považuji za velkého vlastence a řádného občana. Nicméně na volbách mi záleží méně a méně. A apatii to opravdu není. Zatím ve všech volbách jsem volil podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Na rozdíl od svého širokého okolí jsem informace z kampaní ověřoval, hledal skryté lži a snažil se zvolit skutečně nejlepší možnost z nabízených, i kdyby měla být mimo mé běžné "politické vyhranění". Letošní volby jsem poprvé ve svém volebním životě volil menší zlo a stále mám z toho pachuť v ústech. Ve druhém kole senátních jsem nebyl a nenašel jsem jediný důvod, proč to bylo špatně.

Pokud jste dočetli až sem, děkuji Vám, že jste si počteli můj aktuální vnitřní boj. Otázkou je co s tím? Odpověď nemám. A východisko také nevidím. A to je věc, která mě trápí nejvíce.

h ■ r "s ■ t ■ r ■ K ■ J ■ A

Soužití „něžných barbarů“

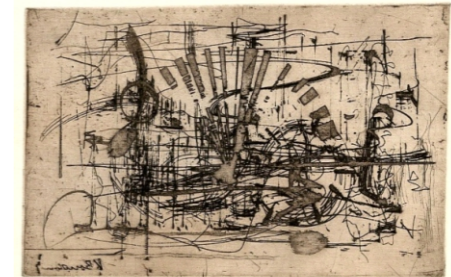
Následující řádky se budou zabývat dvěma velikány české literatury? Bohumilem Hrabalem a Egonem Bondym. Na jedné straně zde stojí jeden z nejosobitějších českých poválečných autorů a náš vůbec nejpřekládanější autor dvacátého století, a na straně druhé je zde neméně osobitý guru undergroundu, mýty opředený básník, prozaik a filosof.

Kromě toho, že jde v obou případech o pro českou kulturu zcela zásadní osobnosti, je zajímavý i vztah těchto dvou autorů.

Zásadním obdobím pro sledování vztahu Bohumila Hrabala a Egona Bondyho je první polovina padesátých let dvacátého století. V této době se seznámili a spřátelili, intenzivně se stýkali a po určitou dobu, ještě s výtvarníkem Vladimírem Boudníkem, prakticky sdíleli společnou střechu nad hlavou.

Čas podstatný pro sledovanou problematiku je tedy první polovina padesátých let, sledovaným prostorem pak Hrabalův byt v pražské čtvrti Libeň, v ulici Na Hrázi č. p. 326/24.

Egon Bondy začal navštěvovat Hrabalův libeňský příbytek koncem roku 1950. Když se Bondy s o šestnáct let starším Hrabalem poprvé setkal, nevěděl o něm prakticky nic. Naproti tomu Hrabal byl o Bondym dobře informován. Nějakým způsobem ho tento jedenadvacetiletý mladík přitahoval a zajímal. Bondy od tohoto setkání nic závratného neočekával: „Protože naše generace měla svízelné estetické problémy, všichni jsme hledali tvůrčí odpověď na bezprecedentně změněnou společenskou situaci a hledali jsme ji jaksi směrem proti proudu, nečekal jsem, že by starší chápali, oč nám jde,“ vzpomínal na tuto dobu Bondy. Záhy byl ale Hrabalem vyveden z omylu: „Potkal jsem člověka nejen osobně úžasně okouzujícího, ale i takového, který našim snahám rozuměl.“

Bondy se tak s Hrabalem rychle spřátelil. Spjoval je společný zájem o dějiny moderního umění (a jejich dobrá znalost), četba filozofických spisů i záliba ve studiu knihy Tao te ťing, základním díle taoismu. Zcela zásadním pilířem jejich přátelství byl také v této době všemi podceňovaný a vysmívaný výtvarník Vladimír Boudník, který byl náhodou dobrým přítelem jak Hrabala, tak Bondyho.

Vzniklo tak silné přátelství tří lidí, kteří v první polovině padesátých let tvořili, jak píše Bondy, „jakousi mikrokomunu, jež měla do značné míry společnou střechu nad hlavou a společnou kasu“. Bohumil Hrabal zvětšil soužití s Bondym a Boudníkem v několika svých drobnějších prózách, z nichž později vykristalizovala rozsáhlejší novela *Něžný barbar*. Především v ní pak Hrabal vyjádřil svůj obdiv a vřelý vztah k oběma přátelům.

Na rozdíl od dob, během nichž žil Hrabal sám, nechodilo se v tomto období téměř do hospod. Respektive do hospody tito tři pouze docházeli, aby si přinesli točené pivo domů. Tam jej

přelévávali ze džbánů do lavorů, konví, kýblů a dalších rozličných nádob, aby měli piva dostatečnou zásobu a aby je nic nevyrušovalo při jejich dlouhých debatách okořeněných alkoholovým opojením. „Byly to doslova radostné chvíle chlástu. Po celé večery a noci dvakrát v týdnu jsme pili hektolitry piva, doslova bazény piva, a hovořili jen a jen o filozofii a umění,“ vzpomínal na tuto dobu Bondy. Na konci osmdesátých let Hrabal o tomto období prohlásil: „Já jsem vstával a otevíral a vyprovázel, chodil svědomitě do práce, a

3. Na Příkopy přišly změny,
nejede se na dvě směny,
na čtrnáctou nedá start
cyklista, pan Kudrhalt.
Když tam štamgast lízal lino,
objevil se Ronaldino.
A taky krásná Rihana,
to už ubrus samý plot
a vous pokrytý slinama,
kvasničák pak přišel vhod.

4. Zavřeli nám hospodu,
bez udání důvodu,
zavřeli nám poštu Starou,
radost škrtili tlustou čarou.

ROBOTI A UTOPIE

Vymyslet si úplně nové slovo, to zdánlivě nemusí být žádná velká věda. Že však nově vytvořené slovo neupadne v zapomnění a pár lidí si jej zapamatuje a začne používat ve svém projevu, to už je pro autora tohoto novotvaru úspěch. A vymyslet neologismus, který se dokonce rozšíří do celého národního jazyka, notabene se jeho prostřednictvím dostane i do jazyků dalších, to už je vyloženě kumšt. Pokud se nějaké nové slovo pokusíte vymyslet, je takový úspěch sice pramálo pravděpodobný, nikoliv však nemožný.

Důkazem toho budiž třeba notoricky známý příklad se slovem *robot*. To poprvé použil Karel Čapek v dramatu R.U.R. (byť autorství slova je nutno připisovat spíše Josefu Čapkovi, který jej vymyslel a svému bratrovi poradil – Karel původně zamýšlel pojmenovat „umělé dělníky“ slovem *labor*). Z Čapkovy hry se pak slovo rozšířilo nejen do spisovné češtiny, ale i do většiny světových jazyků. Vidíme tedy, že zcela nové slovo nemusí vždy upadnout v zapomnění. Může se ujmout. Není to utopie.

Slovo *utopie* by si ostatně mohlo s *robotem* podat ruku. Také tento výraz, který dnes používáme jako synonymum něčeho nereálného či fantastického, je výtvořem literárního autora. Poprvé ho použil anglický spisovatel a státník Thomas More. V jeho románu, jenž vyšel v roce 1516, byla Utopia ostrov, na němž sídlil jakýsi ideální stát. Jeho obyvatelé měli všeho dostatek, žili skromně, leč nadmíru spokojeně.

T. More slovo *utopie* sestavil ze dvou řeckých slov: *ou* (ne, nikoli) a *tópos* (místo, krajina). Když si tedy dáme tyto dvě části dohromady, zjistíme, že výraz *utopie* znamená ve své podstatě *místo, které neexistuje*.

Aniž bych se chtěl pouštět do otázky, zda je či není proveditelné uskutečnění nějaké utopické vize, napadá mě v souvislosti s původem slova *utopie* drobné ponaučení. Dobře se na něm ukazuje, jak podstatné je o věcech přemýšlet.

Obecně vzato, člověk se často nechá příliš snadno napálit nějakým pozlátkem, něčím, co se jeví jako ideální, úžasné a skvělé, a potom toho lituje. A přitom by kolikrát stačilo se jen napřed trochu zamyslet, podívat se na věc z jiné perspektivy. Nic totiž není černobílé a každá mince má dvě strany. Tak jako slovo *utopie*. To na straně jedné značilo ve stejnojmenné knize nejlepší místo na světě a na straně druhé je už v jeho názvu obsažen fakt, že takové místo vlastně neexistuje.

PODZEMÍ SLOV

Obdobný příklad slova, jehož forma nám může pomoci pochopit i jeho hlubší význam, najdeme také v povídce Nikolaje Vasiljeviče Gogola *Portrét*. Postavy této krátké prózy několikrát hovoří o malíři jménem Nul. Říká se zde o něm, že je to nejlepší portrétista současnosti, nástupce slavného italského renesančního výtvarníka Tiziana – ve svém oboru zkrátka představuje tento monsieur Nul absolutní špičku, mistra nad mistry. Když se však zamyslíme nad jeho jménem, zjistíme, že „monsieur Nul“ v překladu znamená „pan Nula/Nulový/Žádný“ a že Gogol zde nejspíš jen naráží na to, že žádný úžasný malíř portrétista v jeho době nežil...

Jakub Marek

VZPOMÍNKA

Bejvávalo Na Staré poště

1. Zavřeli nám espěčko,
ochořelo srděčko,
kde teď máme pro bůh bejt,
kam teď budem chodit lejt?

2. Zavřeli nám hospodu,
tam štěstí bylo u stolu,
tam sedávaly skupiny,
a dávaly si zmrzliny.
Co nám bude chybět zvlášť,
mistr Fanda, modrý plášť?

Ref.

Stará, stará, stará pošto,
nemůžem bez tě být,
stará, stará, stará pošto
chcem z tvého šenku pít.